

Valtuustoaloite

Lasten ja nuorten kuuleminen Askolan kunnassa

Lasten ja nuorten kuulemiseen on lakisääteinen velvoite perustuslain 6 §:n ja nuorisolain (72/2006) 8 §:n perusteella. Myös YK:n lapsen oikeuksia koskeva yleissopimus velvoittaa kuulemaan lapsia ja nuoria tehtäessä heitä koskevia päätöksiä (artiklan 12 mukaan lapsella on oikeus vapaasti ilmaista näkemyksensä kaikissa lasta koskevissa asioissa).

Lasten ja nuorten kuulemiseen ei kunnassamme ole tällä hetkellä kirjattua ja laadukkaasti noudatettavaa menettelytapaa. Vapaasti tulkittu lainkohta lasten ja nuorten kuulemisesta on aiheuttanut lasten ja nuorten oikeuksia vähätteleviä päätöksiä, joissa heidän näkökulmansa on otettu huomioon ala-arvoisesti. Nykyinen lain vaatimusten alittaminen on ristiriidassa kuntamme lapsiystävällisyysimagon kanssa ja osoittaa välinpitämättömyyttä lasten hyvinvointia kohtaan.

Esitän, että Askolan kunnassa

- a) laaditaan lastensuojelulain 12 § mukaisesti lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma pikaisella aikataululla osallistaen kuntalaisia, erityisesti lapsia ja nuoria.
- b) otetaan käyttöön lapsi- ja nuorisovaikutusten arviointi hallintoalat läpileikkaavana toimenpiteenä juurruttaen sen osaksi päätöksentekoa. Lapsi- ja nuorisovaikutusten arvioinnissa huomioidaan laaja-alaisesti lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointiin vaikuttavat tekijät ja palvelut.
- c) luodaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pohjalta kriteeristö, jonka mukaisesti Askolan kunnassa kuullaan ja osallistetaan lapsia ja nuoria heitä koskevassa päätöksenteossa.

Edellä esitetyt toimenpiteet lisäävät tarkoituksenmukaista ja vastuullista päätöksentekoa. Menettelyillä voidaan nostaa esiin uusia merkittäviä ja toimintoja tehostavia näkökulmia. Lapsi- ja nuorisovaikutusten arvioinnilla lisätään päätöksenteon läpinäkyvyyttä sekä lisätään kuntalaisten osallisuutta. Menettelyllä säästetään myös taloudellisesti tehostamalla palveluita ja kohdentaa niitä yhä tehokkaammin vastaamaan todellista tarvetta.

Lasten ja nuorten kuulemisella sekä heidän ajatustensa arvostamisella on myös mittaamaton imagomerkitys lapsiystävälliseksi kunnaksi mainostetussa Askolassa.

Olemassa on runsaasti tutkimustietoa ja valmiita toimintamalleja (esim. THL, Lapsiasiainvaltuutettu) lapsi- ja nuorisovaikutusten lisäarvosta kuntien päätöksenteossa. Tutkimukset tukevat lapsivaikutusten hyödyllisyyttä mm. kunnan palveluille ja taloudelle.

Aloite on Lapsiasiainvaltuutetun (Maria Kaisa Aula) suosituksen mukainen.

Hanna Falck, valtuutettu